

Gemeenschappelijke Regeling
Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek

Aan de raden van de
deelnemende gemeenten

Onderwerp: ontwerp rekening 2019
Voorhout, 1 april 2020

Geachte raden,

Ten vervolge op onze brief van 4 februari 2020 zenden wij u hierbij de ontwerp rekening 2019 van de gemeenschappelijke regeling.

Tezamen met de bij bovengenoemde brief toegezonden ontwerp begroting 2021 bevatten deze documenten de algemene financiële en beleidsmatige kaders, als bedoeld in artikel 34 b van de Wet gemeenschappelijke regelingen, in samenhang met artikel 20 van de gemeenschappelijke regeling.

Wij zullen het algemeen bestuur in zijn vergadering van 1 juli 2020 voorstellen de rekening 2019 vast te stellen.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur,

M.J. Adriaanse,
secretaris

J.A.C. Langeveld,
voorzitter

Jaarstukken 2019

GR KDB

Gemeenschappelijke **R**egeling
Kust-, **D**uin- en **B**ollenstreek

1 april 2020

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Bericht van het dagelijkse bestuur	2
1. Doelstelling van de sociale werkvoorziening	2
2. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	2
3. Beleidsvisie van het bestuur	2
4. Missie en visie	3
5. Maatschappelijke ontwikkelingen die de SW raken	3
6. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	4
7. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	5
8. Duurzaamheid	6
Programmaverantwoording	7
1. Algemeen	7
2. Sociaal beleid	7
3. Marketing- en productiebeleid	7
4. Financieel beleid	7
Verplichte paragrafen	8
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	8
2. Onderhoud kapitaalgoederen	10
3. Verbonden partijen	10
4. Bedrijfsvoering	11
5. Financiering	11
Jaarrekening	13
• Balans per 31 december 2019	13
• Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2019	14
• Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	17
• Toelichting op de balans	21
• Toelichting op het programma Wsw	28
• Toelichting op het programma SPW	32
Wet normering topinkomens (WNT)	34
Overige gegevens	35
• Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	

Bericht van het dagelijks bestuur

1. Doelstelling van de sociale werkvoorziening

Het openbaar lichaam Gr werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek heeft ten doel het op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van en voor de deelnemende gemeenten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid.

2. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek voert werkzaamheden uit op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), inmiddels onderdeel van de Participatiewet, voor de acht deelnemende gemeenten; i.c. Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar.

De bestuursorganen van het werkvoorzieningschap zijn: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit acht leden en acht plaatsvervangende leden inclusief de voorzitter. Deze leden en plaatsvervangende leden zijn door de raden van de gemeenten uit hun midden – de voorzitter inbegrepen – en uit de wethouders aangewezen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden inclusief de voorzitter. Deze leden zijn door het Algemeen Bestuur aangewezen. Het bestuur in 2019 is als volgt samengesteld:

Zittende bestuurders:

Lisse	Mw. J.A.C. Langeveld (lid db, tevens voorzitter)
Hillegom	Dhr. J.A. van Rijn (lid db)
Katwijk	Dhr. A. van Helden (lid db)
Noordwijk	Dhr. D.T.C. Salman
Oegstgeest	Dhr. H.J.T. Nieuwenhuis
Teylingen	Dhr. A.L. van Kempen*
Wassenaar	Mw. I.M. Zweerts de Jong

3. Beleidsvisie van het bestuur

In de Kust-, Duin- en Bollenstreek werken zeven gemeenten (na de samenvoeging van de Gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout) samen bij de uitvoering van de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw), inmiddels onderdeel van de Participatiewet: Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar. Deze samenwerking vindt plaats in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, de Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB).

Om beter uitvoer te kunnen geven aan de Wsw is gekozen voor de oprichting van het werkbedrijf MareGroep NV in 2002. Aan de oprichting van MareGroep NV lag een aantal argumenten ten grondslag, waarvan hieronder de belangrijkste worden genoemd:

- Scheiding tussen beleid (gemeenten) en uitvoering (bedrijf);
- Bedrijfsmatiger en slagvaardiger kunnen werken;
- Uitvoeren van private re-integratietaken, voor personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt;
- Het verhogen van het kostenbewustzijn en doelmatiger werken. Met andere woorden: van een ambtelijk bureaucratisch bedrijf naar een ondernemingsgericht bedrijf;
- Meer mogelijkheden bieden om te fungeren als gelijkwaardige partner t.o.v. klanten en opdrachtgevers door het oprichten van een rechtspersoon.

In het werkbedrijf vinden alle activiteiten voortkomend uit de Wsw plaats. De medewerkers die in het kader van de Wsw werkzaam zijn, vallen vanwege hun beschermde status echter onder de Gr KDB. De Gr KDB is 100% aandeelhouder van MareGroep NV.

In 2005 is MareFlex B.V. opgericht. MareFlex is een volle dochter van MareGroep en richt zich op private re-integratie- en personeelsdiensten.

4. Missie en visie

Missie

Het beste uit mensen halen door ontwikkeling, werk en re-integratie!

Visie

Het bij elkaar brengen van mens en werk. Wij onderscheiden ons door ondernemend te zijn in ontwikkeling en re-integratie. Ons doel is mens, markt en overheid op inspirerende wijze te verbinden: Iedereen doet mee!

Om uitvoering te kunnen geven aan de missie en visie biedt MareGroep een grote diversiteit aan producten en diensten aan. Op deze manier kan een Wsw-medewerker zich ontplooiën in werkzaamheden die het beste bij hem passen en kan de markt goed bediend worden. De diversiteit bestaat o.a. uit detachering van medewerkers in allerlei werkzaamheden, schoonmaak, groenvoorziening, postbezorging, verpakkingswerkzaamheden, assemblage en electromontage.

5. Maatschappelijke ontwikkelingen die de SW raken

Dit boekjaar is een hogere rijksvergoeding te zien dan was begroot. Dit is ook gelijk de belangrijkste oorzaak van het positief gerealiseerde resultaat. De verwachting voor de komende jaren is echter dat het tekort op het subsidieresultaat Wsw (verschil tussen de ontvangen rijksvergoeding Wsw en de uitbetaalde lonen Wsw) flink zal oplopen. Dit blijkt uit de meerjarenraming van de verschillende circulaire's vanuit het ministerie. De uitdaging zal worden om dit oplopend tekort zoveel mogelijk te dekken met het financieel resultaat van MareGroep. Goed om te zien is daarbij dat het ontwikkelplan MareGroep 2.0 en het bijbehorende Masterplan een flink eind op weg is en de eerste resultaten, onder andere door het op gang komen van trajecten Beschut Werk, zichtbaar worden. Belangrijke voorwaarde om de voortgang verder succesvol te laten verlopen is en blijft de samenwerking met het SPW.

De re-integratietaak die aan Gr KDB als geheel is toevertrouwd vraagt om een goede samenwerking tussen MareGroep en SPW enerzijds, maar ook met alle andere stakeholders en belanghebbenden die binnen het sociaal domein opereren. De toekomstvisie die hiertoe is opgesteld voorziet in het bevestigen van de positie van de Gr KDB in dit speelveld en de rol die de Gr KDB als verbindingcentrum hierin vervult. Naast de al aanwezige taken is immers Gr KDB de aangewezen plaats om mens en werk bij elkaar te brengen, door hier de verbinding te leggen tussen arbeidsmarkt, werkgevers en onderwijs. En dit kan en moet breder dan nu het geval is. De ambitie van de Gr KDB en onze aangesloten gemeenten om iedereen naar vermogen te laten participeren is daarbij het uitgangspunt. Een breed opererende Gr KDB biedt daarbij toeleiding naar arbeid, aansluiting met onderwijs, bemiddeling naar de arbeidsmarkt, werkgeversdienstverlening en is het centrum voor kennis en expertise voor werkzoekenden en werkgevers.

De uitwerking van deze visie volgt in 2020. Hierbij worden, met de klant centraal, de efficiency, kwaliteit en herkenbaarheid van de Gr KDB als dé plek waar alle genoemde taken samenkomen sterk vergroot. Dit met merkbare, zichtbare en meetbare resultaten

6. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

6.1 Doelmatigheid

Op grond van de Gemeentewet is de doelmatigheid een bijzonder punt van aandacht. Omdat de gemeenschappelijke regeling KDB door de relatie met MareGroep N.V. niet opereert in de markt, kent het speelveld van doelmatig handelen een beperkt kader. Echter de sociale doelstelling van het bedrijf draagt bij tot de specifieke invulling van de op dit gebied genomen maatregelen. Dit jaarverslag bevat een uiteenzetting over de (gerealiseerde) maatregelen in het kader van doelmatigheid.

Het doelmatig handelen van Gr KDB dient ter borging van de volgende effecten:

- Kostenbewuste houding en gedrag. Gr KDB streeft kostenreductie na door heldere en naleefbare procedures, door taakstellende budgetten en door duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Er is sprake van een compacte organisatiestructuur, zonder eigen management, waarbij het dagelijks bestuur direct verantwoordelijk is. Het management is ingehuurd van MareGroep N.V. Dit beperkt de overheadkosten.
- Inzicht in doelmatigheid. Voor de productiviteit van de medewerkers gelden normen en kengetallen. Het management en het bestuur worden periodiek geïnformeerd over de realisatie van normen. Dit maakt tijdig bijsturen mogelijk.
- Doelmatige verkrijging van middelen. Gr KDB is gericht op het zo volledig mogelijk benutten van subsidiemogelijkheden. Dit betreft zowel de rijkssubsidie als incidentele subsidies en bijdragen. De medewerkers zijn goed geïnformeerd over subsidievoorwaarden, zodat terugbetaling van subsidies tot een minimum wordt beperkt.
- Het verzuimbeleid draagt bij aan het bevorderen van het welzijn van de medewerkers en de arbeidsproductiviteit.
- Het beheer van de duurzame productiemiddelen is gericht op het in stand houden van de productiemiddelen en het realiseren van een marktconforme vergoeding voor het beschikbaar stellen daarvan. Treasury management heeft tot doel het rendement op de beschikbare middelen te maximaliseren binnen het vastgestelde risicoprofiel.

6.2 Rechtmatigheid

Op grond van het "Besluit accountantscontrole decentrale overheden" (Bado) dient de accountant met ingang van het verslagjaar 2004 een oordeel te geven over de rechtmatigheid van de jaarrekening. Dit oordeel komt naast het al bestaande oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Financiële rechtmatigheid

Het begrip rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole richt zich met name op de mate waarin het door het bestuur gevoerde financieel beheer in overeenstemming is met de hiervoor geldende regels (externe en interne wet- en regelgeving). Vanuit de verantwoording en het accountantsoordeel daarover onderscheiden wij diverse elementen, waaronder de financiële rechtmatigheid en de niet-financiële rechtmatigheid. Overigens staat het hier geïntroduceerde rechtmatigheidbegrip los van het juridische begrip rechtmatigheid. De financiële rechtmatigheid gaat over de rechtmatigheid van het financieel beheer. Het financieel beheer omvat naast beheershandelingen ook de vastleggingen daarvan in de administratie en het naleven van verslaggevingregels.

Niet-financiële rechtmatigheid

De niet-financiële rechtmatigheid omvat handelingen en besluiten van niet-financiële aard (bijvoorbeeld het voldoen aan regelgeving op privacygebied zolang hieraan geen financiële sancties gekoppeld zijn). De accountant beperkt zich hierbij tot een beoordeling van het interne systeem van risicoafweging en -beheersing. Dit vergt van het bestuur een actieve inzet bij het scheppen van de voorwaarden om risico's in te schatten.

Beleid inzake misbruik & oneigenlijk gebruik

Daarnaast is misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) expliciet als criterium van rechtmatigheid aangemerkt. Om eventueel M&O gebruik te kunnen constateren, is een minimumnorm noodzakelijk waarin ondubbelzinnig vastligt wat onder M&O gebruik wordt begrepen.

Rechtmatigheid in 2017 en verder

Op 26 november 2012 heeft het Algemeen Bestuur het normenkader vastgesteld dat geldt voor de interne en externe controle van het rechtmatige financiële handelen. Hierin zijn opgenomen de externe wet en regelgeving alsmede interne verordeningen waaraan de totstandkoming van balansmutaties en baten en lasten moet voldoen. Per 20 april 2017 is door het Algemeen bestuur de geactualiseerde controleverordening, welke in werking is getreden per 1 januari 2016, vastgesteld.

7. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Wij stellen u voor de jaarrekening 2019 vast te stellen.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2018 is € 1.196.000,- negatief. Dit resultaat is inclusief een gemeentelijke bijdrage van € 1.500.000,-.

De dividenduitkering over 2018 van MareGroep NV bedroeg € 1.612.000,-, zodat uiteindelijk het gerealiseerde resultaat € 416.000,- bedraagt.

Wij stellen u voor het gerealiseerde resultaat over 2019 als volgt te bestemmen:

Gerealiseerde resultaat	416.345
<u>Onttrekkingen:</u>	
- Onttrekking bestemmingsreserve 'SPW' (gerealiseerde resultaat programma SPW)	102.772
- Nog te bestemmen gemeentelijke bijdrage 2019*	-519.117
	<u>-416.345</u>
Gerealiseerde resultaat na resultaatbestemming	-

* De verdeling van de nog te bestemmen gemeentelijke bijdrage 2019 per gemeente is als volgt:

Gemeente	Verdeling na bonus malus	Reeds gefactureerd over 2019	Verschil	Verrekening resultaat SPW	Terugbetaling gemeentelijke bijdrage
Hillegom	86.477	147.785	-61.308	24.341	-36.967
Katwijk	290.564	551.732	-261.168	71.949	-189.219
Lisse	78.514	149.084	-70.570	25.091	-45.480
Noordwijk	128.052	251.092	-123.040	47.651	-75.389
Oegstgeest	28.576	61.043	-32.467	0	-32.467
Teylingen	116.040	247.882	-131.842	40.968	-90.874
Wassenaar	42.778	91.382	-48.604	0	-48.604
Totaal	771.000	1.500.000	-729.000	210.000	-519.000

Toelichting op het resultaat in de Programmarekening:

In overeenstemming met de van toepassing zijnde verslaggevingsrichtlijnen 'Besluit, Begroting en Verantwoording' (BBV) moeten dividenden verantwoord worden in het jaar waarin het recht op het ontvangen dividend ontstaat.

Aangezien de bijdrage van MareGroep aan de Gemeenschappelijke Regeling Kust- Duin- en Bollenstreek voor het jaar 2019 besloten wordt in de algemene vergadering van aandeelhouders in het jaar 2020, moet de bijdrage van MareGroep over het jaar 2019 verwerkt worden in het jaar 2020. Hetzelfde geldt voor de verwerking van de bijdrage van MareGroep over het jaar 2018, deze wordt verwerkt in het jaar 2019.

Het resultaat van de MareGroep over 2019 bedraagt € 2.334.000 (2018: € 1.612.000). Dit resultaat zal naar verwachting, na goedkeuring door de Algemene vergadering van Aandeelhouders van MareGroep, in de loop van 2020 worden uitgekeerd aan Gr KDB. Daarmee dient het resultaat over 2019 als dekking in de tekorten van Gr KDB over 2020. Het resterende tekort zal door gemeentelijke bijdragen worden gedekt (begrootte gemeentelijke bijdrage over 2020 is € 1.800.000,-, zie begroting Gr KDB 2020).

8. Duurzaamheid

MareGroep heeft duurzaam ondernemen hoog op de agenda staan en blijft naar creatieve manieren zoeken om dit verder uit te breiden. Het ontwikkelen van medewerkers zorgt ervoor dat zij actief een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving en niet noodgedwongen aan de kant staan. Het welzijn van onze medewerkers staat daarbij altijd hoog in het vaandel. Niet voor niets is MareGroep OHSAS-en VCU-gecertificeerd. MareGroep biedt een voortzetting van het fietsenplan en stimuleert medewerkers om de fiets te gebruiken als vervoermiddel door middel van goede voorzieningen voor het stallen van fietsen. Daarnaast kunnen medewerkers gebruik maken van de regeling bedrijfsfitness en krijgen zij bovendien korting bij een tweetal sportscholen in de regio. Het gebruik van openbaar vervoer wordt gestimuleerd, onder andere door de inzet van coaches die medewerkers in de opstartfase begeleiden bij het reizen. Ook worden aantrekkelijk geprijsde abonnementen aangeboden in samenwerking met het openbaar vervoersbedrijf. Deze maatregelen moeten leiden tot het terugdringen van eigen gemotoriseerd vervoer en het verder afbouwen en efficiënter maken van het collectief vervoer.

MareGroep geeft verder invulling aan duurzaam ondernemen door een in het inkoopprogramma opgenomen paragraaf over duurzaamheid. Investeringen worden daardoor niet alleen beoordeeld op prijs en kwaliteit, maar ook op milieubelasting en sociale gevolgen. In 2019 is daarom besloten tot het plaatsen van een groot aantal zonnepanelen op het dak van het pand in Voorhout. Tegelijkertijd wordt actief bekeken hoe het energieverbruik verder omlaag gebracht kan worden. Waar mogelijk wordt elektrisch vervoer en gereedschap aangeschaft voor onze Groenvoorziening. Er is aandacht voor gezonde voeding in het bedrijfsrestaurant en er wordt gebruik gemaakt van fair trade merken voor onder andere koffie- en theevoorziening. Het spreekt voor zich dat gescheiden inzameling van afval plaatsvindt.

Het ziekteverzuimbeleid heeft er toe geleid dat het ziekteverzuim onder onze Wsw medewerkers in 2019 met 11,5% aanzienlijk lager was dan het landelijk branche gemiddelde van 15,4%. Ten opzichte van het vorig jaar is het verzuimpercentage nagenoeg gelijk gebleven, ondanks een gemiddeld ouder wordende groep medewerkers. De landelijk tendens laat om deze reden juist een oplopend verzuimpercentage zien. Voor niet regeling gebonden medewerkers kwam het ziekteverzuim uit op 4,5% ten opzichte van 6,9% over 2018.

Voor een nadere toelichting op MareGroep en haar sociale resultaten wordt verwezen naar het Sociaal Jaarverslag 2019.

Programmaverantwoording

1. Algemeen

Per 1 januari 2004 zijn de activiteiten van Gr KDB overgedragen aan MareGroep N.V. Per diezelfde datum zijn ook de ambtenaren van Gr KDB overgegaan naar MareGroep N.V., uitgezonderd een klein aantal niet meer actieve ambtenaren (wachtgeld, ziek) en de secretaris.

In 2002 werd aan de fusie tussen Het Spektrum, 't Heem en Stichting Werkring vorm gegeven door oprichting van de Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek. Na langdurig en frequent overleg tussen diverse gremia werd op 31 december 2002 MareGroep N.V. opgericht.

Aan de oprichting van MareGroep N.V. lag een aantal argumenten ten grondslag, waarvan hieronder de belangrijkste worden genoemd:

- Scheiding tussen beleid (gemeenten) en uitvoering (bedrijf);
- Bedrijfsmatiger en slagvaardiger kunnen werken;
- Uitvoeren van particuliere re-integratietaken voor personen met grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- Door privatisering het kostenbewustzijn en doelmatig werken verhogen. Met andere woorden van een ambtelijk bureaucratisch bedrijf naar een ondernemingsgericht bedrijf;
- Meer mogelijkheden om te fungeren als gelijkwaardige partner t.o.v. klanten en opdrachtgevers door oprichten van een rechtspersoon.

2. Sociaal beleid

Voor de verdere ontwikkeling van het P&O beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet.

De instrumenten functioneringsgesprekken en individuele ontwikkelingsplannen zijn geïntegreerd.

Voorts is een methode ontwikkeld om de doorstroom van medewerkers vanuit de binnenbedrijven naar de buitenbedrijven, Groen en Detacheren, meer planmatig uit te voeren.

3. Marketing- en productiebeleid

Zoals al bij het hoofdstuk 'Algemeen' aangegeven, zijn de activiteiten van Gr KDB per 1 januari 2004 overgedragen aan MareGroep N.V.

Om die reden is er voor Gr KDB geen marketing – en productiebeleid.

4. Financieel beleid

Zoals hierboven bij het hoofdstuk voorstel tot vaststelling van de jaarrekening reeds aangegeven bedraagt het gerealiseerde resultaat over 2019 in de Gr KDB € 416.345,- positief. Dit is inclusief een gemeentelijke bijdrage van € 1.500.000,- en een dividenduitkering van MareGroep van € 1.612.000 over het boekjaar 2018.

De totale gerealiseerde baten zijn € 20.126.000,- (Rijksbijdrage, gemeentelijke bijdrage en bedrijfsopbrengsten), de totale lasten die hier tegenover staan zijn € 21.322.000,- (bedrijfslasten en loonkosten subsidie).

Het aantal SE in het boekjaar 2019 bedroeg gemiddeld 621 , wat 4 SE lager is dan begroting/taakstelling van het jaar

In het boekjaar 2019 zijn geen nieuwe leningen aangegaan.

Verplichte paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1.1 Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat in op de vraag in welke mate de financiële positie van de Gr KDB toereikend is om de financiële gevolgen van risico's die de Gr KDB loopt op te kunnen vangen. In deze paragraaf worden achtereenvolgens besproken:

- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- Inventarisatie van de risico's
- Weerstandsvermogen
- Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan

1.2 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bevat de middelen en de mogelijkheden waarover de Gr KDB beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn:

- Het gedeelte van de algemene reserve en de bestemmingsreserves dat als vrij besteedbaar kan worden aangemerkt.
- De meerwaarde van activa die tegen een lagere of nulwaarde zijn gewaardeerd en desgewenst direct verkoopbaar zijn (de stille reserves).
- De omvang van de post 'Onvoorzien' in de begroting.
- Mogelijkheden tot het genereren van extra inkomsten.

De weerstandscapaciteit is naar de stand van 31 december 2019 als volgt samengesteld:

Onderdeel van de Weerstandscapaciteit	Financiële omvang
Algemene en bestemmingsreserves	€ 3.605.000
Stille reserves *	€ 0
Onvoorzien in de begroting	€ 0
Mogelijkheden tot het genereren van extra inkomsten	€ 0
Overige	€ 0
Totaal	€ 3.605.000

* Het pand in Voorhout is getaxeerd in 2002 en is tegen taxatiewaarde overgedragen aan Gr KDB.

De weerstandscapaciteit heeft zich in het afgelopen boekjaar als volgt ontwikkeld:

Omschrijving	2019	2018
Weerstandscapaciteit	€ 3,6 miljoen	€ 3,8 miljoen
Saldo risicoafweging	€ 2,1 miljoen	€ 2,2 miljoen
Weerstandscapaciteit / Saldo risicoafweging	€ 1,5 miljoen	€ 1,6 miljoen

Uit deze tabel blijkt dat de weerstandscapaciteit in het verslagjaar voldoende is. Binnen de organisatie van Gr KDB zal verbetering voornamelijk kunnen plaatsvinden door versteviging van het eigen vermogen.

.3 Inventarisatie van de risico's

Vanuit de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's naar voren gekomen:

- Daling resultaat MareGroep: door de afbouw van de Wsw-populatie en mogelijke economische omstandigheden kan het resultaat van MareGroep lager worden dan voorheen. Het resultaat van MareGroep wordt aan Gr KDB uitgekeerd en vormt zo een deel van de dekking in het exploitatietekort Gr KDB.
- Personeelskosten Wsw: arbeidsvoorwaardelijke omstandigheden kunnen leiden tot een stijging van de personeelskosten. Een voorbeeld hiervan is de verplichting om een transitievergoeding te betalen bij ontslag.
- Personeelskosten SPW: de huidige bezetting is mogelijk niet toereikend of er worden andere kwaliteiten gevraagd dan aanwezig zijn om de taken te vervullen. Extra kosten kunnen ontstaan in de vorm van omscholing, outplacement en het aantrekken van extra vast personeel.

Inventarisatie van risico's

(x € 1.000,-)

Risicoprofiel	Benodigde omvang
Laag (kleine kans, mogelijkheid tot tijdig sturen)	5,00%
Gemiddeld (gemiddelde kans, sturen gedeeltelijk mogelijk)	10,00%
Hoog (grote kans, geen mogelijkheid tot tijdig sturen)	20,00%

Risicogebieden	Risicoprofiel	Percentage	Omvang 2020	Benodigd
Daling resultaat MareGroep	Hoog	20,00%	1.365.000	273.000
Personeelskosten Wsw	Gemiddeld	10,00%	16.450.000	1.645.000
Personeelskosten SPW	Gemiddeld	10,00%	1.125.000	112.500
Totaal				2.030.500

1.4 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Uit de paragrafen 1.2 en 1.3 is af te leiden dat het weerstandsvermogen van Gr KDB per 31-12-2019 positief is.

1.5 Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan

Beleid ten aanzien van de weerstandscapaciteit

Op 29 november 2010 heeft het Algemeen Bestuur de nota 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' vastgesteld. Gr KDB heeft eind 2019 een weerstandscapaciteit van € 3,6 miljoen (2018: € 3,8 miljoen). Deze reserve wordt geacht voldoende te zijn om tegenvallers uit lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Jaarlijks zal de omvang van de risico's worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Indien nodig worden maatregelen getroffen om de omvang van de weerstandscapaciteit in overeenstemming te brengen met de risico's.

Financiële kengetallen	2019	Begroting 2019	2018
Netto schuldquote	2%	n.v.t.	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2%	n.v.t.	2%
Solvabiliteitsratio	49%	n.v.t.	54%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	2%	0%	4%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De financiële positie is ten opzichte van het verslagjaar 2018 nauwelijks gewijzigd.

Risicomangement en risicoafweging

Gr KDB beschikt over een goede administratieve organisatie. Dit draagt bij aan de beheersing van de bedrijfsprocessen en de risico's. Tevens inventariseert Gr KDB jaarlijks de risico's die niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Deze risico-inventarisatie is het product van samenwerking tussen het management (financieel, personeel en overig) en het bestuur.

2. Onderhoud kapitaalgoederen

In de loop van 2007 heeft het bestuur een beleidskader geformuleerd voor het onderhoud van de kapitaalgoederen, ingaande 1 januari 2008. Hierin is beschreven dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud.

Per 31 december 2016 wordt niet meer voldaan aan de voorwaarden die gelden volgens het BBV voor de opname van de voorziening groot onderhoud. Als gevolg daarvan is het saldo van de voorziening groot onderhoud per 31 december 2016 vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Voorgesteld wordt om de vrijval van de voorziening aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve groot onderhoud gebouw. De onderhoudskosten verband houdende met het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen worden met ingang van het begrotingsjaar 2017 ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat deze zich voordoen. Een zelfde bedrag zal dan worden onttrokken aan de bestemmingsreserve groot onderhoud. In 2019 heeft er geen groot onderhoud plaatsgevonden.

Gr KDB heeft het volgende gebouw in eigendom en beheer:

- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

De Gr KDB en haar deelnemingen zijn gehuisvest aan de Nijverheidsweg 22. Het onderhoud van het pand is voor rekening van de Gr KDB. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

3. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin Gr KDB een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit geldt uitsluitend voor het belang dat Gr KDB heeft in MareGroep N.V. (100%) en indirect via de MareGroep N.V. heeft in MareFlex B.V. (100%). De samenwerking tussen Gr KDB en MareGroep N.V. is geregeld in een aanwijzingsbesluit, in een samenwerkingsovereenkomst en een jaarovereenkomst. MareGroep N.V. voert voor Gr KDB de Wsw uit.

Het beleidskader rondom deelnemingen is niet geformaliseerd, echter het voornaamste uitgangspunt is dat Gr KDB niet over gaat tot de oprichting van of de deelneming in een privaatrechtelijke rechtspersoon, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand wordt gebracht. Hierna is een overzicht opgenomen van verbonden partijen op geconsolideerd niveau (dat wil zeggen MareGroep N.V. en haar 100% deelneming MareFlex B.V.):

MareGroep N.V.

Vestigingsplaats	Voorhout
Openbaar belang	Uitvoering deel Wsw van de Participatiewet
Veranderingen	In 2018 zijn er geen veranderingen in het belang geweest
Vertegenwoordiging Gr KDB	Algemene Vergadering van Aandeelhouders: mevrouw J.A.C. Langeveld, wethouder gemeente Lisse en voorzitter van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

Financiële gegevens	1-1-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 3.522.000	€ 4.245.000
Vreemd vermogen	€ 851.000	€ 928.000
	2018	2019
Omvang financieel resultaat	€ 1.612.000	€ 2.334.000

4. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van bedrijfsvoering. Daarbij wordt zoveel mogelijk verwezen naar andere onderdelen van dit jaarverslag, waar het betreffende onderwerp is toegelicht.

4.1 Investeringsbeleid

Investerings binnen de Gr KDB hebben hoofdzakelijk betrekking op de verbeteringen/aanpassingen aan het pand in Voorhout. Overige investeringen vinden plaats binnen de MareGroep.

4.2 Administratieve organisatie

In 2009 is de opzet van de administratieve organisatie herschreven. Tevens is een intern controleplan opgesteld dat dient als kader voor de toetsing op de juiste naleving van de procedures. In 2019 is dit verder ingevoerd in de organisatie.

4.3 Informatisering en Automatisering

De informatisering en automatisering van Gr KDB worden verzorgd door MareGroep N.V.

4.4 P&O beleid

Voor de verdere ontwikkeling van het P&O beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet. De instrumenten 'functioneringsgesprekken' en 'individuele ontwikkelingsplannen' zijn geïntegreerd. Voorts is een methode ontwikkeld om de doorstroom van medewerkers vanuit de binnenbedrijven naar de buitenbedrijven, Groen en Detacheren, meer planmatig uit te voeren.

5. Financiering

Treasurybeleid

Het treasurybeleid is vastgelegd in het treasurystatuut dat in 2013 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De activiteiten op het gebied van treasury dienen zo transparant en beheersbaar mogelijk te worden ingericht. De Gr KDB streeft een laag risico na. Zo wordt alleen belegd in papier met A-Rating en hoofdsomgarantie van organisaties die de instemming hebben van het Algemeen Bestuur.

Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten of van vreemde valuta.

Beheersing renterisico's

Het renterisico bestaat uit de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet is door het ministerie van Financiën vastgesteld op 8,2% van de begrotingsomvang per 1 januari van het boekjaar. De omvang van de netto vlottende schuld heeft in 2019 de kasgeldlimiet niet overschreden.

De renterisiconorm is door het ministerie vastgesteld op 20%. Er geldt een drempelbedrag van € 2,5 miljoen. De herfinancieringsbehoefte van Gr KDB is lager dan de renterisiconorm.

Uitgevoerde treasuryactiviteiten

In 2019 zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

Liquiditeitsprognose

De meerjaren liquiditeitsprognose is gebaseerd op de gezamenlijke liquiditeitsbehoefte van Gr KDB en MareGroep N.V. Er is geen meerjaren liquiditeitsprognose voor Gr KDB afzonderlijk.

Balans per 31 december 2019

Voor resultaatbestemming

(alle bedragen X € 1.000)

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Vaste Activa		
Materiële vaste activa, economisch nut	4.223	4.151
Financiële vaste activa, kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	<u>45</u>	<u>45</u>
Totaal	4.268	4.196
Vlottende Activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.100	2.753
Liquide middelen	0	0
Overlopende activa	<u>28</u>	<u>33</u>
Totaal	3.129	2.786
Totaal activa	<u>7.396</u>	<u>6.982</u>
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.107	2.107
Bestemmingsreserve	1.082	772
Gerealiseerde resultaat	<u>416</u>	<u>910</u>
Totaal	3.605	3.789
Vaste schulden		
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	633	844
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.599	1.547
Overlopende passiva	<u>560</u>	<u>803</u>
Totaal	3.158	2.350
Totaal Passiva	<u>7.396</u>	<u>6.982</u>

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2019

(alle bedragen X € 1.000)

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Verhuur pand aan MareGroep NV	430	430	425
Bedrijfsopbrengsten	430	430	425
Uitvoeringskosten	-858	-510	-686
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	-17.302	-17.150	-17.563
Salarissen ambtelijk personeel	-1.319	-825	-1.103
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-165	-210	-184
Managementvergoeding MareGroep NV	-683	-683	-683
Overige bedrijfskosten	-253	-270	-257
Incidentele baten en lasten	-9	0	383
Rentekosten en -baten	-36	-45	-46
Som der bedrijfslasten	-20.624	-19.693	-20.139
Bedrijfsresultaat	-20.194	-19.263	-19.714
Rijksvergoeding	18.196	16.465	18.432
loonkostensubsidie	-698	-720	-758
Gemeentelijke bijdrage	1.500	1.500	1.650
Totaal	18.998	17.245	19.323
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-1.196	-2.018	-390
Dividenduitkering MareGroep NV	1.612	2.018	1.300
Gereliseerd totaal saldo van baten en lasten	416	0	910
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	416	0	910

Programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Verhuur pand aan MareGroep NV	430	430	425
Bedrijfsopbrengsten	430	430	425
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	-17.302	-17.150	-17.563
Salarissen ambtelijk personeel	-41	-35	-39
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-165	-210	-184
Managementvergoeding MareGroep NV	-683	-683	-683
Overige bedrijfskosten	-40	-60	-68
Incidentele baten en lasten	-9	0	383
Rentekosten en -baten	-36	-45	-46
Som der bedrijfslasten	-18.276	-18.183	-18.200
Bedrijfsresultaat	-17.846	-17.753	-17.775
Rijksvergoeding	16.161	14.955	16.757
loonkostensubsidie	-698	-720	-758
Gemeentelijke bijdrage	1.500	1.500	1.500
Totaal	16.963	15.735	17.498
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-883	-2.018	-277
Dividenduitkering MareGroep NV	1.612	2.018	1.300
Gereliseerd totaal saldo van baten en lasten	729	-0	1.023
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	729	-0	1.023

Programma SPW

(alle bedragen X € 1.000)

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Uitvoeringskosten	-858	-510	-686
Salarissen ambtelijk personeel	-1.278	-790	-1.064
Overige bedrijfskosten	-212	-210	-189
Som der bedrijfslasten	-2.348	-1.510	-1.938
Bedrijfsresultaat	-2.348	-1.510	-1.938
Rijksvergoeding	2.035	1.510	1.675
Gemeentelijke bijdrage	0	0	150
Totaal	2.035	1.510	1.825
Gereliseerd totaal saldo van baten en lasten	-313	0	-113
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	-313	0	-113

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voorzover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa, met economisch nut

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekeninghoudend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De maximale afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

• Inrichting terreinen	2.5%
• Bedrijfsgebouwen	2.5%
• Machines, apparaten en installaties	10%
• Overige Materiële vaste activa	20%

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder bestemmingsreserves wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur, dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bestaat uit één programma.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de resultaten uit de verhuur van onroerend goed.

Lonen en salarissen Wsw en ambtelijk

Hierop worden de loon- en salariskosten van de Wsw-medewerkers en respectievelijk de salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Rentekosten en –baten

De rentekosten bestaan uit de rentelasten van de langlopende leningen. De rentebaten betreffen de inkomsten van gelden in rekening-courant.

Overige bedrijfskosten

Hierin zijn onder meer begrepen de kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, opleidingen van Wsw-werknemers, vervoerskosten en onderhoudskosten. De overige bedrijfskosten worden berekend op basis van historische kosten.

Rijksvergoeding

Dit betreft de (via de in de Gr KDB deelnemende gemeenten) ontvangen rijksbijdrage voor SW-geïndiceerden en het re-integratiebudget.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatietekort.

Dividenduitkering MareGroep

Dividendopbrengsten van de deelneming MareGroep NV worden als baten verantwoord op het moment dat het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Vennootschapsbelasting

Tot 1 januari 2016 was Gr KDB als overheidsonderneming niet onderworpen aan vennootschapsbelasting. Dit is veranderd, omdat vanaf 1 januari 2016 de wet 'modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen' van toepassing is op overheidsondernemingen.

In opdracht van het management van Gr KDB heeft de externe specialist beoordeeld of er een beroep kan worden gedaan op vrijstellingen voor de activiteiten die door de Gr KDB worden verricht. Hieruit volgt dat de Gr KDB bij ongewijzigde voortzetting van de activiteiten geen fiscale onderneming drijft. De externe specialist heeft de uitkomsten van het hiervoor genoemde onderzoek in opdracht van het management van Gr KDB voorgelegd aan de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft bevestigd dat er geen sprake is van een fiscale onderneming indien in achtereen- en opeenvolgende jaren de fiscale opbrengsten ten hoogste gelijk zijn aan de fiscale kosten. Omdat hiervan sprake is, is de Gr KDB niet onderworpen aan vennootschapsbelasting.

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen. Het betreft uitsluitend activa met een economisch nut.

	Gronden & terreinen	Bedrijfsgebouwen	Machines, apparaten & installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2019	2.476	1.323	351	1	4.151
Investerings	0	83	154	0	237
	2.476	1.406	505	1	4.388
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-8	-116	-42	-0	-165
Boekwaarde per 31 december 2019	2.468	1.290	463	1	4.223
Cumulatieve afschrijvingen en overige Waardeverminderingen per 31-12-2019	316	2.866	1.260	57	4.499
Afschrijvingspercentages	2,5%	2,5%	10%	20%	

De investeringen in het boekjaar blijven binnen de in het boekjaar gevoteerde kredieten.

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
MareGroep NV	45	45
Totaal	<u>45</u>	<u>45</u>

Per 31 december 2002 is de MareGroep NV opgericht met een eigen vermogen van € 45.000,-

Vlottende Activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Vorderingen op openbare lichamen		
Debiteuren openbare lichamen	474	186
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
	<u>474</u>	<u>186</u>
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.150	2.116
Rekening courant met MareGroep N.V.	0	33
Rekening courant met MareFlex B.V.	5	0
Omzetbelasting	0	52
Overige vorderingen	<u>471</u>	<u>366</u>
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	<u>3.100</u>	<u>2.753</u>

Onder de overige vorderingen is een vordering van € 340.000 met betrekking tot het lage-inkomensvoordeel 2019 opgenomen. Daarnaast is onder de overige vorderingen een bedrag van € 128.000 inzake nog te factureren bonussen 'Beschut Werk'.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Decentrale overheden zijn verplicht hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Het drempelbedrag waarboven de middelen in 's Rijks schatkist aangehouden moeten worden bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal, maar is nooit lager dan € 250.000. Op de volgende pagina is de toelichting inzake het schatkistbankieren opgenomen:

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	-	-
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	250	250	250	250
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	19.693			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	19.693			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	-	-	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	-	-

Liquide middelen

	2019	2018
Banken	0	0
Totaal	0	0

Ten aanzien van de liquide middelen gelden geen opnamebeperkingen. Evenmin worden er ten aanzien van de liquide middelen valutarisico's gelopen.

Overlopende activa

	2019	2018
Fietsregeling	4	8
OV-regeling	14	14
Bedrijfsfitness	1	0
Afrekening ziektenkosten	9	5
Vooruitbetaalde kosten	0	6
Totaal	28	33

Toelichting op de Balans

PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene Reserve

	2019	2018
Algemene reserve per 1 januari	2.107	2.116
Resultaatbestemming 2018/2017	600	-9
Terugbetaling gemeentelijke bijdrage 2018/2017	-600	-
Algemene reserve per 31 december	2.107	2.107

De teveel betaalde gemeentelijke bijdrage over 2018 is terugbetaald aan de gemeenten

Bestemmingsreserves

	2019	2018
Bestemmingsreserve 'Kerstensgelden' per 1 januari	279	279
Resultaatbestemming 2018/2017	0	0
Onttrekkingen	0	0
Bestemmingsreserve 'Kerstensgelden' per 31 december	279	279

Uit de bestemmingsreserve 'Kerstensgelden' dienen de bestedingen in het kader van de herstructurering van de Gr KDB en haar dochterondernemingen (als gevolg van de invoering van de Participatiewet) te worden gedekt. De onttrekkingen hebben betrekking op de uitgevoerde herstructureringswerkzaamheden.

	2019	2018
Bestemmingsreserve 'Toekomstvisie' per 1 januari	200	200
Resultaatbestemming 2018/2017	0	0
Onttrekkingen	0	0
Bestemmingsreserve 'Toekomstvisie' per 31 december	200	200

Uit de bestemmingsreserve 'Toekomstvisie' dienen de bestedingen in het kader van de uitvoering van het Masterplan "Change", MareGroep 2.0 te worden gedekt. Het Masterplan voorziet in een nieuwe Missie en Visie, financiële en sociale bedrijfsdoelstellingen en strategie voor de periode 2017-2021. Het Masterplan is "de kapstok" voor de veranderingen die MareGroep in deze 4 jaar zal doorlopen om het gestelde doel, de omvorming tot een breed georiënteerd sociaal werkbedrijf, te bereiken.

	2019	2018
Bestemmingsreserve groot onderhoud per 1 januari	77	77
Resultaatbestemming 2018/2017	0	0
Dotaties	0	0
Bestemmingsreserve groot onderhoud per 31 december	77	77

Uit de bestemmingsreserve groot onderhoud worden de bestedingen in het kader van groot onderhoud gedekt.

	2019	2018
Bestemmingsreserve 'SPW' per 1 januari	216	0
Resultaatbestemming 2018/2017	-113	216
Onttrekkingen	0	0
Bestemmingsreserve 'SPW' per 31 december	103	216

Uit de bestemmingsreserve 'SPW' worden de tekorten van het 'Programma SPW' gefinancierd. Eventuele positieve gerealiseerde resultaten worden gedoteerd aan de bestemmingsreserve 'SPW'.

	2019	2018
Bestemmingsreserve 'Doorontwikkeling dienstverlening re-integratie binnen Gr KDB' per 1 januari	0	0
Resultaatbestemming 2018/2017	423	0
Onttrekkingen	0	0
Bestemmingsreserve 'Doorontwikkeling dienstverlening re-integratie binnen Gr KDB' per 31 december	423	0

Aanwending van deze reserve kan plaatshebben door middel van een begrotingswijziging.

Gerealiseerde resultaat	416	910
Totaal eigen vermogen	3.605	3.789

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

Vaste Schulden

Langlopende schulden met een rentetypische looptijd van meer dan één jaar

Het verloop van de onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen is als volgt:

	Afloopdatum	Rentepercentage	Saldo per 01-01-2019	Nieuwe leningen	Aflossing en	Saldo per 31-12-2019	Rentelast verslagjaar
BNG	2-5-2022	5,37%	400	0	100	300	18
BNG	2-5-2022	4,60%	444	0	111	333	17
			844	0	211	633	35

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

Banksaldi

	2019	2018
BNG bank	1.126	1.163
	1.126	1.163

Overige schulden

	2019	2018
Crediteuren	221	331
Belastingen en premies sociale verzekeringen	497	1
Omzetbelasting	236	0
Nog te betalen pensioen	7	9
Netto lonen en salarissen	0	2
Rekening courant met MareGroep N.V.	507	0
Rekening courant met MareFlex B.V.	0	40
Overige schulden	4	0
	1.473	384

Overlopende passiva

	2019	2018
Vooruitgefactureerde rijksbijdrage	-0	480
Rente langlopende leningen	21	28
Nog te betalen loonkostensubsidie	345	222
Individueel Keuze Budget (IKB)	9	5
Overige nog te betalen kosten	184	68
	560	803

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Opgebouwd recht V.T. (WSW-werknemers)	672
Verlofdagenverplichting (WSW-werknemers en ambtelijk personeel)	365

Opgebouwd VT

Betreft 7 maanden vakantiegeld inclusief toeslag sociale lasten.

Verlofdagenverplichting

Betreft openstaande verlofdagen per eind 2019.

Gr KDB is onderdeel van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met de MareGroep NV en MareFlex BV.

Meerjarige contractuele verplichtingen

Aard van het contract	Eindatum	Financieel verplichting < 1jr	Financieel verplichting > 1jr
Het vervoer van werknemers van de Gr KDB vanaf de huisadressen naar de werklocaties en vice versa.	1-7-2020	61	0
Inzet bedrijfsarts	31-12-2022	94	187

Seniorenregeling

In overeenstemming met artikel 6.11 tot en met 6.13 van de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de Sociale Werkvoorziening voor de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 is bij de gemeenschappelijke regeling Kust- Duin- en Bollenstreek (Gr KDB) sprake van een seniorenregeling. De seniorenregeling houdt in dat werknemers van 58 jaar en ouder, die een ononderbroken diensttijd hebben van ten minste 5 jaren voorafgaand aan de ingangsdatum van de vermindering werktijd, op verzoek de formele arbeidsduur kunnen verkorten, onder gedeeltelijke doorbetaling van het geldende loon. De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de seniorenregelingen.

Seniorenregeling				
Leeftijd	tot 1 januari 2018		vanaf 1 januari 2018	
	Vermindering	Loondoorbetaling	Vermindering	Loondoorbetaling
58	1/10 deel	95,0%		
59	1/5 deel	92,5%		
60			1/5 deel	92,5%
61,5	1/5 deel	100,0%		
62			1/5 deel	100,0%

De Gr KDB ontvangt jaarlijks rijksbijdrage voor de gerealiseerde SE's, hierdoor is deze verplichting niet van invloed op het resultaat van de Gr KDB.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Op programmaniveau hebben zich in het boekjaar geen (van belang zijnde) begrotingsoverschrijdingen voorgedaan. Binnen de programma's komen over- en onderschreidingen voor. Deze zijn gedurende het jaar via de tussentijdse informatie aan het Dagelijks Bestuur gemeld en geaccordeerd.

Overige bedrijfsopbrengsten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Verhuur pand aan MareGroep NV	430	430	425
Verhuur pand aan MareGroep NV	430	430	425

Lonen, salarissen en sociale lasten WSW-personeel

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Loonkosten WSW-werknemers	-13.255	-13.157	-13.458
Totale loonkosten WSW	-13.255	-13.157	-13.458
Sociale lasten	-2.450	-2.393	-2.448
Pensioenpremies	-1.157	-1.162	-1.188
	-3.607	-3.554	-3.636
Ziekengelden	6	12	12
Totale sociale lasten WSW	-3.602	-3.543	-3.624
Arbo dienst	-97	-92	-98
Opleidingen	-17	-32	-34
Vervoerskosten	-298	-282	-302
Eigen bijdrage vervoer	15	15	16
Overige personeelskosten	-48	-59	-63
Totaal overige personeelskosten WSW	-445	-450	-481
Totaal generaal	-17.302	-17.150	-17.563

Het Lage-inkomensvoordeel over 2019 (€ 340.000) is opgenomen onder de loonkosten WSW-werknemers.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Salarissen ambtelijk personeel

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Loonkosten ambtelijk personeel	-38	-35	-36
Overige loonkosten	-1	0	-1
Totale loonkosten ambtelijk personeel	-39	-35	-37
Sociale lasten	-2	0	-2
Pensioenpremies	0	0	0
Totale sociale lasten ambtelijk personeel	-2	0	-2
Totaal algemeen	-41	-35	-39

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Aantal WSW-ers SE (gemiddeld)	621	625	650
Aantal FTE ambtelijk personeel (gemiddeld)	1	1	1
Totale loonkosten WSW per SE	-27	-27	-26
Totale loonkosten ambtelijk personeel per FTE	-41	-35	-39

Per 1 januari 2004 is het ambtelijk personeel overgegaan van de GR KDB naar de MareGroep NV. Slechts de niet actieve ambtenaren zijn nog in dienst van de GR KDB.

Afschrijvingen

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Afschrijvingen op materiële vaste activa met een economisch nut	-165	-210	-184

Managementvergoeding MareGroep NV

De GR Kust-, Duin- en Bollenstreek betaalt jaarlijks een vergoeding aan de MareGroep voor de inlening van het management, dat per 1 januari 2004 onderdeel uitmaakt van de MareGroep NV.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Overige bedrijfskosten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Onderhoudskosten	-16	-14	-15
Verzekeringen en belastingen	-6	-4	-5
Overige bedrijfskosten	-19	-42	-48
	-40	-60	-68

De kosten voor energie, machines, indirecte materialen en automatisering worden geheel gedragen door MareGroep NV.

Incidentele baten en lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
<i>Incidentele baten:</i>			
Lage-inkomensvoordeel 2017	0	0	383
Totaal incidentele baten	0	0	383
<i>Incidentele lasten:</i>			
Uitvoering sectorplannen	-9	0	0
Totaal incidentele lasten	-9	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	-9	0	383

Lage-inkomensvoordeel (2018)

In het kader van de Wet tegemoetkomingen loondomein hebben wij over 2017 de tegemoetkoming Lage-inkomensvoordeel ontvangen. Het Lage-inkomensvoordeel over 2017 bedroeg € 383.000.

Uitvoering sectorplannen (2019)

De bestedingen in 2019 in het kader van de herstructurering van de SW-sector zijn hieronder verantwoord. Via de resultaatbestemming zullen deze bestedingen worden onttrokken aan de bestemmingsreserve 'Kerstengelden'.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Rentekosten en -baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Rente over rek.-courant verhouding MareGroep	0	5	0
Rente langlopende leningen	-36	-50	-46
	-36	-45	-46

Rijksvergoeding

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Omvang rijksvergoeding WSW	16.161	14.955	16.757
Bonus begeleid werken	0	0	0
Uitgekeerde loonkostensubsidie	-698	-720	-758
Verhouding loonkosten WSW in %	-93%	-87%	-95%
Aantal gerealiseerde SE's (gemiddeld)	621	625	650
Rijksvergoeding per SE (in hele €)	26.025	23.928	25.787

Het gerealiseerd aantal SE's in 2019 was 29 lager dan in 2018.

De realisatie van de rijksvergoeding is hoger dan begroot, maar lager dan vorig boekjaar. De afname ten opzichte van vorig boekjaar wordt veroorzaakt doordat er geen instroom meer is voor de Wsw is. Wel is er sprake van uitstroom door pensioneringen en uitdiensttredingen. Als gevolg hiervan nemen de rijksvergoedingen in de tijd af. De rijksvergoeding 2019 valt hoger uit dan begroot doordat een aanpassing van het Wsw budget heeft plaatsgevonden. De samenstelling van de rijksvergoeding is als volgt:

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Hillegom	1.534	1.497	1.624
Katwijk	6.160	5.542	6.251
Lisse	1.675	1.502	1.731
Noordwijk	2.613	2.525	2.725
Oegstgeest	648	623	703
Teylingen	2.639	2.335	2.706
Wassenaar	918	931	1.017
Buitengemeenten	0	0	0
Andere werkvoorzieningschappen	-26	0	0
	16.161	14.955	16.757

Gemeentelijke bijdrage

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Hillegom	148	148	169
Katwijk (ZH)	552	552	560
Lisse	149	149	139
Noordwijk	251	251	261
Oegstgeest	61	61	57
Teylingen	248	248	231
Wassenaar	91	91	83
	1.500	1.500	1.500

Toelichting op het programma SPW

(alle bedragen X € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Op programmaniveau hebben zich in het boekjaar geen begrotingsoverschrijdingen voorgedaan. Binnen de programma's komen over- en onderschreidingen voor. Deze zijn gedurende het jaar via de tussentijdse informatie aan het Dagelijks Bestuur gemeld en geaccordeerd.

Salarissen ambtelijk personeel

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Loonkosten ambtelijk personeel	-509	-436	-587
Totale loonkosten ambtelijk personeel	-509	-436	-587
Sociale lasten	-63	-59	-79
Pensioenpremies	-64	-61	-82
	-127	-120	-162
Ziekengelden	0	0	0
Totale sociale lasten ambtelijk personeel	-127	-120	-162
Ingehuurd personeel	-613	-208	-279
Reiskostenvergoedingen	-8	-7	-9
Eigen bijdrage vervoer	0	0	0
Overige personeelskosten	-20	-20	-26
Totaal overige personeelskosten ambtelijk personeel	-641	-234	-315
Totaal generaal	-1.278	-790	-1.064

De loonkosten van het ambtelijk personeel vallen hoger uit dan begroot, doordat vacatures en opvang van ziekte onder het vaste personeel binnen het Servicepunt Werk zijn ingevuld door interim medewerkers. Het aantal fte viel om hiervoor genoemde reden en de wens om kwalitatief stappen te maken hoger uit dan begroot.

Overige bedrijfskosten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Verkoopkosten	-14	0	-16
Externe dienstverlening	-125	-125	-125
Kantoorkosten	-18	0	-18
Overige bedrijfskosten	-55	-85	-30
	-212	-210	-189

Toelichting op het programma SPW

(alle bedragen X € 1.000)

Rijksvergoeding

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Re-integratiebudget	1.859	1.510	1.675
Bonus beschut werk	176	0	0
Re-integratiebudget voorgaande jaren	0	0	0
	2.035	1.510	1.675

De rijksvergoeding 2019 valt hoger uit dan begroot doordat een aanpassing van het re-integratiebudget heeft plaatsgevonden en omdat een deel van het budget van de achterblijvende werkzaamheden is overgedragen aan het Servicepunt Werk (bij het opstellen van de was dit nog niet bekend).

De samenstelling van het re-integratiebudget is als volgt:

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Hillegom	229	178	219
Katwijk	743	697	675
Lisse	195	139	171
Noordwijk	343	147	180
Noordwijkerhout	0	101	124
Teylingen	349	249	305
	1.859	1.510	1.675

Gemeentelijke bijdrage

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2019
Hillegom	0	0	17
Katwijk (ZH)	0	0	71
Lisse	0	0	13
Noordwijk	0	0	14
Noordwijkerhout	0	0	12
Teylingen	0	0	24
	0	0	150

Wet normering topinkomens (WNT)

Op grond van de Wet normering topinkomens kwalificeren de volgende personen als topfunctionaris van de Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (zowel personen in dienstbetrekking als personen anders dan in dienstbetrekking):

Bestuur 2019

<i>Naam</i>	<i>Beloning*</i>	<i>Functie</i>
J.A.C. Langeveld (DB)	€ -	Voorzitter
J.A. van Rijn (DB)	€ -	Bestuurslid
A. van Helden (DB)	€ -	Bestuurslid
D.T.C. Salman	€ -	Bestuurslid
H.J.T. Nieuwenhuis	€ -	Bestuurslid
A.L. van Kempen	€ -	Bestuurslid
I.M. Zweers de Jong	€ -	Bestuurslid

Leden met (DB) achter de naam maken onderdeel uit van het Dagelijks Bestuur.

* Het bestuur was in 2018 ook onbezoldigd.

Directie 2019*	2019	2018
Naam: De heer Knoop (niet in loondienst, langer dan 13 maanden)		
Functie: Directeur		
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,4	0,4
Beloning	58.200	55.483
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ -	€ -
Voorziening ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	€ -	€ -
Totaal beloningen	€ 58.200	€ 55.483
Toepasselijke WNT-norm**	€ 77.600	€ 75.600

* De directie verricht werkzaamheden voor zowel Gr KDB, MareGroep NV als MareFlex BV. De directie is in loondienst van MareGroep NV waar derhalve ook de verloning volledig plaatsvindt. Jaarlijks wordt door MareGroep NV een managementvergoeding aan Gr KDB in rekening gebracht waarin is opgenomen het deel van de werkzaamheden van de directie dat ten gunste van Gr KDB komt. Er wordt derhalve slechts een deel van de totale loonkosten aan Gr KDB doorbelast. Alleen het deel van de totale beloning dat door MareGroep NV is doorbelast aan Gr KDB is toegelicht.

** De bezoldigingsnorm is herrekend naar de periode van de functievervulling. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2019: € 194.000 (2018: € 189.000).

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant